
IZVEŠTAJ O RADU VIKTIMOLOŠKOG DRUŠTVA SRBIJE ZA 2013. GODINU

- ❖ **Misija, ciljevi i zadaci**
- ❖ **Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u 2013. godini**
- ❖ **Saradnja sa visokoškolskim ustanovama i međunarodni internship programi**
- ❖ **Učešće VDS u radu nezavisnih tela i radnih grupa**
- ❖ **Učešće članova i članica VDS u radu organa i tela međunarodnih i domaćih organizacija**
- ❖ **Organizacija predavanja stručnjaka i stručnjakinja iz zemlje i inostranstva**
- ❖ **Osobe angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u 2013. godini**
- ❖ **Učešće članova i volontera VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu**
- ❖ **Medijsko istupanje članova VDS**
- ❖ **Posete stručnjaka i studenata iz inostranstva**
- ❖ **Donatori**

Beograd, novembar 2013. godine

Misija, ciljevi i zadaci

Viktimološko društvo Srbije (VDS) je nezavisno i neprofitno udruženje građana, koje je osnovano 12. novembra 1997. godine s ciljem da okupi što veći broj istraživača, eksperata i aktivista zainteresovanih da rade na razvoju viktimologije i unapređenju prava i zaštite žrtava kriminaliteta, rata i kršenja ljudskih prava, bez obzira na njihov pol, versku i religijsku pripadnost, politička opredeljenja ili druge karakteristike.

Viktimološko društvo je član Svetskog viktimološkog društva od 1999. godine, a od 2004. godine i Evropske pomoći žrtvama. Od decembra 2005. godine VDS je član ISPAC-a (International Scientific and Professional Advisory Council of the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme) - Međunarodnog naučnog i profesionalnog savetodavnog tela u okviru Programa Ujedinjenih nacija za sprečavanje kriminaliteta i krivično pravo, a od 2009. godine i Međunarodne mreže organizacija koje se bore protiv nasilja vatrenim oružjem (IANSA). Viktimološko društvo Srbije je član Evropskog pokreta u Srbiji, Republičkog tima za borbu protiv trgovine ljudima i Inicijative za zakonsku zabranu i zaštitu dece od telesnog kažnjavanja u Srbiji. VDS je osnivač i član Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje. Od 2012. godine VDS je i deo Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture.

Glavne aktivnosti VDS su:

- Predlaganje izmena i dopuna zakona i zalaganje za njihovu primenu;
- Praćenje položaja žrtve u krivičnom postupku (monitoring);
- Pomoć i podrška žrtvama kriminaliteta;
- Naučno istraživanje različitih oblika viktimizacije, njihovih posledica i načina prevencije, kao osnove za dalje kreiranje odgovarajuće politike u pogledu poboljšanja položaja žrtava kriminaliteta i rata i zaštite njihovih prava;
- Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima;
- Istina i pomirenje;
- Izdavačka delatnost;
- Organizovanje naučnih i stručnih skupova i
- Edukacija.

U ovim aktivnostima ogleda se kontinuitet rada Društva na ostvarivanju dugoročnih ciljeva u pogledu poboljšanja položaja žrtava, stvaranja novih institucija, vladavine prava i prevencije kriminaliteta i konflikata.

Tokom proteklih šesnaest godina rada, Viktimološko društvo je ostvarilo saradnju u nizu zemalja u centralnoj i istočnoj Evropi, kao što su Mađarska, Slovačka, Češka Republika, Hrvatska, Slovenija, BiH, Makedonija, Albanija, Ukrajina, Moldavija, Rumunija, Bugarska, ali i sa zemljama Zapada – Velikom Britanijom, Severnom Irskom, Belgijom, Holandijom, Italijom, Francuskom, Austrijom, Norveškom, Švedskom, Nemačkom, SAD, kao i sa organizacijama i ekspertima iz Južne Afrike, Australije, Indije, Japana i Izraela.

Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u 2013. godini

Članstvo u VDS, informisanje članova VDS i javnosti o projektima i drugim aktivnostima

U 2013. godini u VDS se učlanilo 15 osoba. Viktimološko društvo Srbije trenutno ima 140 aktivnih članova, od čega 10 počasnih.

Tokom 2013. godine, članovi VDS, koji su na mailing listi Društva *VDS info*, dobijali su redovno informacije o projektima koji su u toku, publikacijama koje su izašle iz štampe, skupovima koje je VDS organizovalo ili kojima su prisustvovali članovi i članice VDS, potom o aktivnostima Evropske pomoći žrtvama, viktimološkim i drugim skupovima, kao i o drugim aktivnostima Viktimološkog društva Srbije.

I tokom 2013. godine redovno je ažuriran web site Društva na kome se mogu naći sve informacije o radu Društva – projektima, publikacijama, skupovima i slično. Informacije su dostupne na srpskom i engleskom jeziku. Ove godine počela je i rekonstrukcija web site-a. Za održavanje web site-a zadužena je Tatjana Orelj.

Pored web site-a, od 2012. godine na Facebook-u postoji prezentacija Viktimološkog društva Srbije, što takođe doprinosi povećanju vidljivosti Društva i njegovih aktivnosti.

Istupanjem članova Društva u medijima doprinosi se povećanju vidljivosti Društva i njegovih aktivnosti.

Sve aktivnosti vezane za članstvo, njihovo informisanje i održavanje web site-a su samofinansirajuće.

Rad organa VDS

Tokom 2013. godine direktorka, Upravni odbor i Skupština VDS obavljali su svoje redovne poslove predviđene Statutom VDS. Upravni odbor je održavao redovne sednice i donosio odluke o tekućim pitanjima.

U 2013. godini, Viktimološko društvo Srbije je promenilo sedište, koje se sada nalazi u Beogradu, u ulici Ismeta Mujezinovića 21/6. Odluku o promeni sedišta donela je Skupština VDS, izmena je uneta u Statut Društva, a promena je upisana u registrar udruženja koji se vodi u Agenciji za privredne registre.

Biblioteka VDS

Tokom 2013. godine uvećavan je fond knjiga. VDS biblioteka trenutno raspolaže sa 1470 naslova iz domena viktimologije, prava, kriminologije, studija roda, istine i pomirenja, ljudskih prava, restorativne pravde i drugih oblasti. Pored toga, VDS biblioteka raspolaže i sa velikim brojem časopisa, od kojih 13 časopisa VDS dobija redovno, putem razmene ili na drugi način (Revija za kriminologiju i krivično pravo, Perjanik, Kriminologija i socijalna integracija, Revija za kriminalistiku in kriminologiju, Pravda u tranziciji, Contemporary Justice Review, Revija za bezbednost, Bezbednost Zapadnog Balkana, European Journal of Criminology, Feminist Review, Aktuelnosti, Kriminalističke teme, Sociologija). Najzad, biblioteka VDS raspolaže i bogatim izborom audio i video materijala.

VDS biblioteka je dostupna svim članovima Društva. Od novembra 2007. godine korišćenje biblioteke uključeno je u cenu članarine, dok osobe koje nisu članovi VDS mogu da se učlane u biblioteku. Članarina iznosi 400,00 dinara za studente osnovnih, master i doktorskih studija koji nisu zaposleni, a 800,00 dinara za ostale korisnike.

Od 2007. godine, u biblioteku VDS učlanile su se 88 osobe. Tokom 2013. godine, pored članova i članica VDS, biblioteku je koristilo 19 lica, od toga 15 studenata. Tokom 2013. godine izdato je ukupno 58 knjiga.

Sadržaj VDS biblioteke dostupan je na web site-u Društva www.vds.org.rs.

Nabavka knjiga za biblioteku se najvećim delom ostvaruje putem poklona. Poslovi u vezi sa održavanjem i korišćenjem biblioteke su samofinansirajući i volonterski. Tokom 2013. godine za VDS biblioteku bio je zadužen Bejan Šaćiri.

Zalaganje za izmene zakona i prakse

Tokom 2013. godine aktivnosti VDS na zalaganju za izmene zakona i prakse bile su prevashodno usmerene na zalaganje za poboljšanje uslova u Kazneno-popravnim zavodu za žene u Požarevcu i položaja žena koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora. U tom cilju, kao i u cilju doprinošenja održivosti pojedinih aktivnosti, posebno onih koje se odnose na pružanje podrške osuđenicama, koje su sprovedene u okviru projekta *Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru*, koji je završen početkom 2013. godine, organizovana su dva sastanka u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde i državne uprave RS:

- Sastanak sa direktorom Uprave za izvršenje krivičnih sankcija dr Milanom Stevovićem, koji je održan 11. aprila 2013. godine, kome su prisustvovala prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović i dr Sanja Čopić.
- Sastanak sa gospodinom Milanom Tanaskovićem, koji je održan 17. oktobar 2013. godine, kome su prisustvovala dr Sanja Čopić i Jasmina Nikolić.

Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima

Obeležavanje Međunarodnog dana žrtava

Povodom 22. februara, Međunarodnog dana žrtava, VDS je ove godine izdalo saopštenje za javnost, kojim je želelo da podseti da je, uprkos pozitivnim promenama na zakonskom i institucionalnom nivou vezano za zaštitu žrtava, žrtvama i dalje uskraćena odgovarajuća pomoć i podrška, a evidentna je i njihova instrumentalizacija i zloupotreba od strane medija. Na putu evropskih integracija i usklađivanja domaćeg zakonodavstva i prakse sa pravnim tekovinama EU, posebno je značajna *Direktiva EU o uspostavljanju minimalnih standarda o pravima, podršci i zaštiti žrtava kriminaliteta* iz 2012. godine. Ova Direktiva bi trebalo da osigura da svaka žrtva bude prepoznata i priznata, da se prema žrtvama odnosi na jednak način, bez diskriminacije, s uvažavanjem i poštovanjem, kao i da se žrtvama obezbede informacije o njihovim pravima i dostupnim oblicima pomoći. Viktimološko društvo Srbije je pozvalo sve relevantne institucije u Srbiji da preduzmu mere u okviru svojih kompetencija kako bi žrtve imale lakši pristup postojećim državnim i nevladinim organizacijama za pomoć i podršku i bile zaštićene od zloupotrebe od strane medija. Kao svoj doprinos postizanju ovog cilja, Viktimološko društvo Srbije je prenelo javnosti informaciju o postojanju službi za pomoć i podršku žrtvama i na taj način pokušalo da olakša posledice onima koji su imali tu nesreću da im se dogodi neki traumatičan i nepredvidiv događaj. VDS je tako poslalo veliki broj poruka elektronskim putem sa informacijama o opštim i specijalizovanim službama za žrtve (putem mailing lista sa molbom da svako ko dobije poruku, istu prosledi dalje).

Ovo je bila samofinansirajuća aktivnost.

Četvrta godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije *Žrtve i savremeni odgovori na kriminalitet: između zaštite i zloupotrebe*

Četvrta godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije *Žrtve i savremeni odgovori na kriminalitet: između zaštite i zloupotrebe*, biće održana u hotelu Palace u Beogradu, 28. i 29. novembra 2013. godine.

Konferencija ima za cilj da okupi stručnjake/stručnjakinje i istraživače/istraživačice, koji se bave pravima žrtava i pružanjem pomoći žrtvama nasilja i drugih vidova kriminaliteta i omogući sveobuhvatnu razmenu iskustava i znanja. U okviru glavne teme Konferencije kritički će se preispitati savremeni društveni odgovori na kriminalitet sa stanovišta njihove efikasnosti i posledica na žrtve. Pitanje na koje će pokušati da odgovore stručnjaci, koji će govoriti na konferenciji, je: Da li postojeći zakoni, njihova primena i postojeće politike za borbu protiv kriminaliteta i za zaštitu žrtava zaista doprinose zaštiti i prevenciji budućih stradanja žrtava ili ih dodatno povređuju? Takođe će se razmatrati alternative postojećim odgovorima na kriminalitet i mogući pravci njihovog budućeg razvoja.

Ovogodišnja Konferencija odvija se kroz plenarne i tematske sesije, radionice i poster prezentacije

Izlagачice na plenarnim sesijama po pozivu biće:

- Prof. dr Snežana Soković, Pravni fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, Srbija
- Prof. dr Janice Joseph, Richard Stockton College of New Jersey, Nju Džerzi, Sjedinjene Američke Države
- Prof. dr Katja Filipčič, Pravni fakultet, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija
- Dr Dana Pugach, NOGA Centar za žrtve kriminaliteta u Izraelu, Ono Academic College u Tel Avivu, Izrael
- Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, Viktimološko društvo Srbije i Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu
- Dr Inge Vanfraechem, Leuven Institut za kriminologiju, Belgija
- Dr Sanja Milivojević, Fakultet društvenih nauka i međunarodnih studija u Sidneju, Univerzitet New South Wales, Australija

Pored toga, tri plenarne sesije posvećene su sledećim temama: *Žrtve i društvena reakcija: između zaštite i zloupotrebe*, *Savremeni odgovori na kriminalitet i zaštita žrtava*, *Žrtve kriminaliteta: položaj, prava i zaštita* i *Zloupotreba žrtava i potreba za zaštitom i podrškom*. Na njima izlaganja imaju:

- Prof. dr Matjaž Ambrož, Pravni fakultet, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija
- Dr Axelle Reiter, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Veroni, Vičenca, Italija
- Dr Kevin Brown, Pravni fakultet, Univerzitet u Njukaslju, Njukasl
- Dr Vibha Hetu, Univerzitet O.P. Jindal Global, Nju Delhi, Indija
- Prof. dr Zorica Mršević, Institut društvenih nauka Beograd, Fakultet za evropske pravno-političke studije, Novi Sad, Srbija
- Dr Maria Alvanou, Solun, Grčka
- Prof. dr Dragan Petrovec, Institut za kriminologiju, Pravni fakultet, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija

Tematske sesije posvećene su sledećim temama: *Žrtve i penitencijarni sistem*, *Mogućnosti unapređenja antidiskriminacionih politika i prevencije diskriminacije u Srbiji*, *Različiti oblici viktimizacije*, *Žrtve, društvena reakcija i institucije*, *Deca žrtve kriminaliteta i njihova zaštita* i *Žrtve različitih vidova viktimizacije*. Izlaganja na tematskim sesijama imaju:

- Prof. dr Oliver Bačanović i mr Nataša Jovanova, Fakultet za bezbednost, Skoplje, Republika Makedonija
- Doc. dr Dragana Batić, Fakultet za bezbednost, Skoplje
- Prof. dr Nataša Tanjević, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd i Filip Mirić, Pravna klinika Pravnog fakulteta, Niš, Srbija

- Doc. dr Danica Vasiljević-Prodanović, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija
- Dr Mirjana Dokmanović, Fakultet za evropske pravno-političke studije, Novi Sad, Srbija
- Prof. dr Nevena Petrušić, Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Beograd, Srbija
- Prof. dr Zorica Mršević, Institut društvenih nauka Beograd, Fakultet za evropske pravno-političke studije, Novi Sad, Srbija
- Gianfranco D'Eramo, Eptisa, IPA 2011 Projekat: „Sprovođenje antidiskriminacionih politika u Srbiji“:
- Prof. dr Slobodanka Konstantinović-Vilić i mr Natalija Žunić, Pravni fakultet, Univerzitet u Nišu, Srbija
- Doc. dr Dževad Mahmutović i Maja Hadžihasanović, Pravni fakultet, Univerzitet u Tuzli, Bosna i Hercegovina
- Doc. dr Tatjana Gerginova, Fakultet bezbednosti, Skoplje, Republika Makedonija
- Ivan Milić, Pravni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija
- Prof. dr Irena Cajner Mraović, Hrvatski studiji, Sveučilište u Zagrebu, Krunoslav Borovec, MUP RH, Ravnateljstvo policije, Dubravko Derk, Zagrebački holding, Sektor sigurnosti, Republika Hrvatska
- Mr Milan Klisarić, MUP Republike Srbije i mr Aurelija Đan, Beogradski sektor za bezbednosnu politiku, Srbija
- Anja Mirosavljević, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Zagrebu, Republika Hrvatska
- Doc. dr Vesna Stefanovska, Fakultet za bezbednost, Skoplje, Republika Makedonija
- Mr Ljiljana Stevković, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd, Srbija
- Prof. dr Milica Gligorović i mr Nataša Buha, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija
- Mr Marija Kuzmanović i Nataša Andanovski, Kazneno-popravni zavod u Sremskoj Mitrovici, Srbija
- Fejzi Bećiri, Opštinska uprava Bujanovac, Srbija
- Dr Dragan Obradović, Pravni centar za decu i maloletnike, Valjevo, Srbija
- Jadranka Buljević, Osnovni sud u Novom Sadu, Srbija
- Olivera Kuljić, Osnovni sud u Zrenjaninu, Srbija
- Marijana Mojsilović, doktorant Pravnog fakulteta, Univerzitet u Novom Sadu
- Doc. dr Jasna Hrnčić, Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu i Tatjana Rajić, Centar za socijalni rad Požarevac, Srbija
- Vesna Stevanović, Apelacioni sud u Nišu, Srbija

Tokom konferencije organizovaće se i radionica pod nazivom *Aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije na unapređenju zaštite žrtava nasilja u porodici*, na kojoj će uvodna izlaganja imati Slavica Radovanović i Randel Milošević iz Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.

Kroz poster prezentacije svoje radove predstaviće Dragica Bogetić, studentkinja na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu i doc. dr Nusreta Kepeš, Islamski pedagoški fakultet, Bihać, BiH. Pored toga, kroz poster prezentaciju biće predstavljen i rad Službe *VDS info i podrška žrtvama* Viktimološkog društva Srbije i projekat *ALTERNATIVE*.

Pored izlagača-izlagačica, Konferencija okuplja još oko 30 učesnika (sudija, tužilaca, policijskih službenika, predstavnika nevladinih i međunarodnih organizacija, naučnih radnika i slično) iz zemlje, regiona i sveta.

Ovogodišnja konferencija organizovana je na način da se ispune uslovi za dobijanje statusa međunarodnog naučnog skupa, koji su predviđeni Pravilnikom o postupku i načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučno-istraživačkih rezultata istraživača (*Službeni glasnik RS br. 38/2008*).

Članovi Programskog odbora Konferencije su:

1. Prof. dr Alenka Šelih, profesorka emerita na Pravnom fakultetu Univerziteta u Ljubljani i članica Slovenske akademije nauka i umetnosti (Slovenija)
2. Prof. dr Gerd Kirchhoff, profesor na International Victimology Institute, Graduate School of Victimology, Tokiwa University (Japan), profesor na College of Applied International Studies (Nemačka) i počasni član Viktimološkog društva Srbije
3. Prof. dr Jaishankar Karuppanan, profesor na Department of Criminology and Criminal Justice, Manonmaniam Sundaranar University (Indija) i glavni i odgovorni urednik časopisa International Journal of Cyber Criminology i International Journal of Criminal Justice Sciences
4. Prof. dr Violeta Čačeva, Centar za kriminologiju, Institut za sociološka, politikološka i pravosudna istraživanja, Univerzitet Sv. Ćirilo i Metodije, Skoplje (Makedonija)
5. Prof. dr Janice Joseph, profesorka na Richard Stockton College of New Jersey (SAD)
6. Prof. dr Robert Peacock, profesor na Department of Criminology, Howard College, Durban (Južna Afrika)
7. Prof. dr Slobodan Savić, redovni profesor na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i predsednik Viktimološkog društva Srbije
8. Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, redovna profesorka na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, direktorka Viktimološkog društva Srbije i predsednica Evropskog udruženja za kriminologiju
9. Prof. dr Slobodana Konstantinović-Vilić, redovna profesorka na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu
10. Prof. dr Nevena Petrušić, redovna profesorka na Pravnom fakultetu Univerziteta u Nišu i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti
11. Dr Ivana Stevanović, naučna saradnica u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu, predsednica Centra za prava deteta i članica Saveta Vlade RS za prava deteta

Članovi Organizacionog odbora Konferencije su:

1. Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, redovna profesorka na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, direktorka Viktimološkog društva Srbije direktorka VDS i predsednica Evropskog udruženja za kriminologiju
2. Dr Sanja Ćopić, naučna saradnica u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu i predsednica Upravnog odbora VDS
3. Jasmina Nikolić, rukovoditeljka Službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama*
4. Milica Popović, volonterka u Viktimološkom društvu Srbije

Pored Programskog i Organizacionog odbora, u organizaciji i realizaciji Konferencije učestvuju i volonteri-ke VDS.

Sredstva za organizovanje konferencije su obezbeđena iz plaćenih kotizacija.

Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

U okviru projekta *Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru* radilo se i na podizanje svesti javnosti o ženama u zatvoru i problemima sa kojima se suočavaju. U tom cilju, 15. maja 2013. godine u Beogradu je održana tribina *Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva*. Tribina je organizovana povodom završetka realizacije projekta i imala je za cilj predstavljanje rezultata istraživanja uslova u zatvoru i nivoa poštovanja prava osuđenica, kao i rezultata drugih aktivnosti koje su sprovedene u okviru navedenog projekta. Ujedno, na tribini je bio predstavljen broj 4 časopisa *Temida* za 2012. godinu sa temom broja *Žene i zatvor* u kome su objavljeni tekstovi u kojima su predstavljeni rezultati aktivnosti realizovanih u okviru ovog projekta.

O aktivnostima i ključnim rezultatima projekta govorili su: prof. dr Vesna Nikolić - Ristanović, direktorka VDS, dr Sanja Ćopić, istraživačica u VDS, Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe za žrtve

Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama* i Bejan Šaćiri, istraživač u VDS. O saradnji VDS i Kazneno-popravnog zavoda za žene u Požarevcu na realizaciji pomenutog projekta govorila je zamenica upravnika KPZ za žene u Požarevcu, gospođa Anka Gogić-Mitić. Svoja iskustva vezana za učešće na radionicama, koje su sprovedene tokom realizacije projekta i podršci koju je dobijala od VDS, sa prisutnima je podelila Gordana Brajić, bivša osuđenica.

Organizacija okruglog stola finansirana je u okviru projekta koji je realizovan uz finansijsku podršku Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte (Mađarska).

Okrugli sto „Ko i kako danas radi na izgradnji međuetničkog poverenja“

VDS je u saradnji sa NVO Društvo za toleranciju iz Bačke Palanke, koja koordinira Forum „Most prijateljstva“, organizovalo okrugli sto pod nazivom *Ko i kako danas radi na izgradnji međuetničkog poverenja*. Okrugli sto je održan u Beogradu, 28. septembra 2013. godine u hotelu Palace. Okrugli sto je organizovan u okviru aktivnosti „Karavan prijateljstva“, koja ima za cilj sagledavanje mogućnosti građanskog delovanja na izgradnji međunacionalnog poverenja. Okrugli sto je okupio 23 učesnika i učesnice iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Makedonije. Na okruglom stolu prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović imala je uvodno izlaganje pod nazivom „Organizacije civilnog društva u Srbiji i bavljenje međuetničkim konfliktima“, u okviru koga je prezentovala deo rezultata istraživanja sprovedenog 2012. godine u okviru projekta *ALTERNATIVE*.

Istraživanja

Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

U okviru projekta *Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru* početkom 2013. godine završena je analiza podataka koji su prikupljeni u okviru akcionog istraživanja koje je za cilj imalo dolaženje do saznanja o tome kakvi su uslovi za izdržavanje kazne u KPZ za žene u Požarevcu i kakav je nivo poštovanja prava osuđenica. Rezultati ove analize, kao i analiza podataka o radu *Službe VDS info i podrška žrtvama*, s posebnim fokusom na pružanje podrške osuđenicama, objavljeni su u naučnom časopisu *Temida*, broj 4 za 2012. godinu, koji je bio posvećen temi *Žene i zatvor*, i to:

- Čopić, S. i Šaćiri, B.: Žene u zatvoru u Srbiji: uslovi za život osuđenica u Kazneno-popravnog zavodu za žene u Požarevcu (str. 23-44)
- Čopić, S., Stevković, Lj, i Šaćiri, B.: Tretman i ostvarivanje prava osuđenica u Kazneno-popravnog zavodu za žene u Požarevcu (str. 45-71)
- Nikolić, J. i Tripković, M.: Podrška ženama u zatvoru: analiza rada Službe VDS info i podrška žrtvama u 2011. godini (str. 102-124)

Istraživanje i publikovanje broja 4 *Temide* za 2012. godinu, koji je izašao iz štampe 2013. godine, realizovano je u okviru projekta koji je realizovan uz finansijsku podršku Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte (Mađarska).

Alternativni načini reagovanja na kriminalitet i bezbednost – „ALTERNATIVE“

Projekat *Alternativni načini reagovanja na kriminalitet i bezbednost – „ALTERNATIVE“* (*Developing alternative understandings of security and justice through restorative justice approaches in intercultural settings within democratic societies*) je zajednički četvorogodišnji istraživački projekat, koji Viktimološko društvo Srbije realizuje od 1. februara 2012. godine u saradnji sa sledećim partnerima: Katholieke Universiteit Leuven (Belgija), Norwegian Social Research (Norveška), Institute for the Sociology of Law and Criminology (Austrija), European Forum for Restorative Justice, Foresee Research Group (Mađarska), University of Ulster (Severna Irska). Projekat se realizuje u okviru Sedmog okvirnog programa Evropske komisije za istraživanja i tehnološki razvoj (FP7), a njime koordinira Katholieke Universiteit Leuven (Belgija).

Projekat „*ALTERNATIVE*“ ima za cilj da, uz pomoć empirijskih dokaza, omogući alternativno i produbljeno razumevanje načina upravljanja konfliktima u interkulturalnom kontekstu demokratskih društava u cilju uspostavljanja bezbedonosnih rešenja za građane i zajednice. U okviru projekta „*ALTERNATIVE*“ Viktimološko društvo Srbije sprovodi istraživanje pod nazivom *Podsticanje dijaloga u multietničkom društvu uz osnaživanje žrtava*. Istraživanje Viktimološkog društva Srbije ima za cilj razvijanje alternativnih modela rešavanja postojećih i prevencije budućih konflikata između pripadnika različitih etničkih grupa u Srbiji, a koji mogu doprineti zatvaranju ciklusa nasilja i povećanju ukupne bezbednosti građana. Ovo istraživanje će omogućiti dalji, teorijski i praktični, razvoj „*Trećeg puta*“ u bavljenju konfliktima u Srbiji i bivšoj Jugoslaviji, koji je koncipiran u okviru *Asocijacije zajednička akcija ZA istinu i pomirenje*, čiji je osnivač i koordinator VDS.

Tokom 2013. godine realizovane su sledeće grupe aktivnosti:

- Učešće na sastancima projektnog tima, nadzornog odbora i istraživačkog tima VDS:
  - Tokom 2013. godine održana su dva sastanka nadzornog odbora projekta: u Beču (Austrija), januara 2013. godine i Budimpešti (Mađarska), septembra 2013. godine. Sastanku u Beču prisustvovala su prof. dr Vesna Nikolić- Ristanović i dr Sanja Čopić, a sastanku u Budimpešti dr Sanja Čopić i dr Nikola Petrović.
  - Učešće na prvom sastanku projektnih partnera sa osobom iz Evropske komisije zaduženom za projekat *ALTERNATIVE* (project officer) i eksternim evaluatorom. Sastanak je održan 24. oktobra 2013. godine u Leuvenu (Belgija). Sastanku je prisustvovala dr Sanja Čopić.
  - Organizovani su redovni sastanci istraživačkog tima VDS.
- Učešće na treninzima organizovanim na nivou projekta:
  - Dr Sanja Čopić je učestvovala na treningu za akciono istraživanje, koji je organizovan za sve projektne partnere. Trening je održan u Beču, 31. januara 2013. godine. Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović učestvovala je u koncipiranju i realizaciji treninga.
- Istraživanje, koje je obuhvatilo dve glavne komponente:
  - Socio-istorijsku analizu teorijskih koncepta - u proteklom periodu istraživački tim VDS je radio na daljem razvoju i operacionalizaciji teorijskih konceptata koji su od značaja za projekat u celini i posebno za deo projekta koji realizuje VDS a na osnovu istraživanja koje se realizuje u okviru projektnog paketa VDS.
  - Istraživanje lokalnog konteksta, što je obuhvatilo sledeće aktivnosti:
    - Završetak kvalitativnog istraživanja literature i drugog pisanog materijala, podataka dobijenih intervjuima sa predstavnicima državnih organa, NVO i nezavisnih tela, i sadržaja prezentovanih na okruglim stolovima, seminarima i sličnim skupovima o načinu bavljenja državnih organa i civilnog društva međuetničkim i sa njima povezanim političkim i interkulturalnim sukobima u Srbiji i bivšoj Jugoslaviji u periodu od 1990. do 2012 godine. Rezultati istraživanja predstavljeni su u istraživačkom izveštaju pod nazivom *Dealing with interethnic conflicts in Serbia and the place of restorative justice and victims (Bavljenje međuetničkim sukobima u Srbiji i mesto restorativne pravde i žrtava)*, koji je dostupan na internet stranici VDS www.vds.org.rs/File/Deliverable_6_1_Research_report_on_dealing_with_conflicts_by_NGOs_and_the_state.pdf
    - Prikupljanje dodatnih podataka od NVO, državnih institucija, nezavisnih državnih tela i stručnjaka o međuetničkim sukobima u Srbiji i mogućnostima restorativne pravde, a u cilju operacionalizacije istraživanja predviđenog za drugu godinu projekta, daljeg razvijanja napred pomenutog izveštaja i pisanja radova u cilju daljeg predstavljanja rezultata projekta.
    - Kvalitativno istraživanje međuetničkih odnosa, postojećih konflikata i načina bavljenja njima od strane pojedinaca u tri multietničke zajednice u Srbiji. Ovo istraživanje imalo je za cilj da omogući operacionalizaciju kvantitativnog istraživanja i da doprinese akcionoj dimenziji projekta *ALTERNATIVE* u celini. Istraživanje je sprovedeno u Bačkoj Palanci i Baču, Medveđi i

Prijepolju. U ovim mestima vođeni su intervjui sa 17 osoba, predstavnika lokalnih NVO, državnih organa ili institucija, koji su različite nacionalne pripadnosti. Analiza dobijenih podataka biće prezentovana u istraživačkom izveštaju na kraju druge godine realizacije projekta (u januaru 2014. godine).

- Istraživanje organizacija, institucija i nezavisnih državnih tela koje pružaju usluge (pomoć, podršku, zaštitu, informacije, medijaciju, itd.) žrtvama nasilja, diskriminacije i drugih oblika kršenja ljudskih prava, uključujući i one koji su etnički motivisani. Ova aktivnost je obuhvatila prikupljanje podataka o relevantnim organizacijama, pravljenje baze podataka i pravljenje informativnog materijala o pomenutim organizacijama, koji je distribuiran građanima u mestima u kojima je sprovedeno kvantitativno istraživanje.
- Kvantitativno istraživanje međuetničkih sukoba i načina na koji se građani bave njima u tri multietničke sredine u Srbiji. Istraživanje je sprovedeno u Bačkoj Palanci, Baču, Medveđi i Prijepolju. Podaci su prikupljeni putem ispitivanja građana primenom ankete ili intervjua. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 1423 osobe starije od 18 godina. U toku je analiza podataka koja će biti prezentovana u istraživačkom izveštaju na kraju druge godine realizacije projekta (u januaru 2014. godine).
- Obučavanje za pravljenje filma i pravljenje fimova u okviru istraživanja VDS:
  - U cilju predstavljanja tima angažovanog na realizaciji istraživanja VDS u okviru projekta „*ALTERNATIVE*“ napravljen je kratak film, koji predstavlja autorsko ostvarenje Bejana Šaćirija i Nikole Petrovića. Film se može pogledati na <http://www.youtube.com/watch?v=XeBhWVJrQpU&feature=youtu.be>.
  - Napravljen je i film o mestima u kojima se sprovodi istraživanje, koji će biti dostupan na novoj interent stranici VDS.
  - Razvijanje scenarija za pravljenje filma na nivou projekta u celini u cilju predstavljanja projekta i projektnih rezultata.
  - Bejan Šaćiri i dr Nikola Petrović osmislili su i organizovali obuku za 6 saradnica i volonterki VDS za snimanje video kamerom, montiranje snimljenog materijala i pravljenje filma.
- Predstavljanje projekta i projektnih aktivnosti u celini i aktivnosti za čiju realizaciju je zaduženo VDS:
  - Slanje informacija o realizaciji projekta na VDS mailing listu.
  - Učešće na naučnim i stručnim skupovima i sastancima članova istraživačkog tima VDS, na kojima je predstavljen projekat u celini, projektni paket VDS i rezultati dosadašnjeg rada na realizaciji projekta.
  - Distribucija brošure o VDS sa informacijama o projektu na naučnim skupovima i sastancima u zemlji i inostranstvu.
  - Tekst o mestima u kojima se sprovodi istraživanje, koji je napisao Bejan Šaćiri, objavljen je u Newsletter Evropskog foruma za restorativnu pravdu.
- Menadžment projektnog paketa:
  - Pisanje prvog periodičnog narativnog i finansijskog izveštaja za projektni paket VDS.
  - Redovna komunikacija sa KU Leuven kao koordinatorom projekta.
- Doprinos u razvijanju istraživačkih izveštaja ostalih projektnih partnera, što je uključilo čitanje, komentarisanje i diskutovanje istraživačkih izveštaja i drugih dokumenata projektnih partnera, tokom realizacije projekta, a posebno tokom sastanaka nadzornog odbora projekta.

Tokom 2013. godine u realizaciju projektnog paketa VDS u okviru projekta *ALTERNATIVE* neposredno su bili uključeni: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, prof. dr Jelena Srna, dr Sanja Čopić, dr Nikola Petrović, Bejan Šaćiri i Jasmina Nikolić, kao i četiri volonterke VDS: Una Radovanović, Milica Popović, Zorica Milosavljević i Aleksandra Arandelović.

Projekat finansira Evropska unija u okviru Sedmog okvirnog programa Evropske komisije za istraživanja i tehnološki razvoj (FP7 program).

Razvijanje metodologije monitoringa primene zakona i prakse u vezi sa nasiljem nad ženama u Srbiji

Projekat *Razvijanje metodologije monitoringa primene zakona i prakse u vezi sa nasiljem nad ženama u Srbiji* započet je 2010. godine u saradnji sa UN Women. Uloga VDS u realizaciji ovog projekta bila je: razvijanje metodologije monitoringa primene zakona i prakse u vezi sa nasiljem nad ženama u Srbiji i pilot istraživanje. Rezultati istraživanja izneti su u studiji koju je napisala prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović *Monitoring the application of domestic violence legislation in Serbia: pilot survey findings (Praćenje primene zakonskih rešenja o nasilju u porodici u Srbiji: nalazi pilot istraživanja)*. Studija je 2013. godine postala dostupna u elektronskoj verziji na srpskom i engleskom jeziku na <http://rs.one.un.org> i preko internet stranice Viktimološkog društva Srbije www.vds.org.rs.

Istraživanje nivoa međusektorske saradnje u procesu zaštite žrtava nasilja u porodici na teritoriji Grada Kragujevca

U okviru projekta „Unapređenje zaštite žrtava nasilja u porodici kroz uspostavljanje sistema za monitoring i evaluaciju međusektorske saradnje“ koji sprovodi NVO „Oaza sigurnosti“ iz Kragujevca, Viktimološko društvo Srbije je sprovedo istraživanje funkcionisanja sistema zaštite žrtava nasilja u porodici i nivoa međusektorske saradnje u procesu zaštite žrtava nasilja u porodici na teritoriji Grada Kragujevca. Istraživanje je za cilj imalo dolaženje do saznanja o tome na koji način funkcioniše sistem zaštite žrtava nasilja u porodici i kakav je nivo međusektorske saradnje u procesu zaštite žrtava nasilja u porodici na teritoriji Grada Kragujevca. Uloga VDS u realizaciji ovog istraživanja bila je:

- Razvijanje metodologije istraživanja
- Obrada i analiza podataka
- Pisanje istraživačkog izveštaja, koji uključuje i preporuke za unapređenje sistema zaštite žrtava i međusektorske saradnje u zaštiti žrtava na teritoriji grada Kragujevca.

Pored toga, dr Sanja Čopić i Jasmina Nikolić su osmislile i realizovale jednodnevnu obuku anketarki iz Kragujevca koje su bile angažovane na prikupljanju podataka. Obuka je organizovana za grupu od 12 anketarki. Obuka je realizovana u Kragujevcu, 12. jula 2013. godine.

Osobe koje su bile neposredno uključene u ovu aktivnosti su: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, Bejan Šaćiri, Nikola Petrović, Milica Popović i Una Radovanović.

Istraživanje je finansirano u okviru projekta NVO „Oaza sigurnosti“, koji je finansijski podržan od strane Delegacije EU u Republici Srbiji u okviru EIDHR programa.

Evropska zbirka podataka o kriminalitetu i krivičnom pravosuđu (European Sourcebook of Crime and Criminal Justice)

Krajem 2012. godine Srbija je uključena u prikupljanje podataka za peto izdanje Evropske zbirke podataka o kriminalitetu i krivičnom pravosuđu (*European Sourcebook of Crime and Criminal Justice*) nakon poziva koji je upućen prof. dr Vesni Nikolić-Ristanović od strane predsedavajućeg Evropske zbirke, prof. dr Jorg-Martin Jehle, da se prihvati koordinacije ove aktivnosti. Prikupljanje, unos i provera podataka, kao i kontakti sa relevantnim institucijama, ostvareni su preko Viktimološkog društva Srbije i uz podršku istraživačkog tima projekta 179044 *Razvoj metodologije evidentiranja kriminaliteta kao osnova kreiranja efikasnih mera za njegovo suzbijanje*, koji finansira Ministratsvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

U okviru ove aktivnosti, Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović je učestvovala na sastanku nacionalnih i regionalnih koordinatora Evropske zbirke podataka o kriminalitetu i krivičnom pravosuđu, koji je održan u Hagu od 13. do 16. februara 2013. godine.

Osobe koje su bile angažovane na ovoj aktivnosti su: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, doc. dr Danica Prodanović-Vasiljević, kao i Milica Popović i Una Radovanović, volonterke

Viktimološkog društva Srbije i studentkinje master studija na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Ovo je bila volonterska aktivnost.

Istraživanje i analiza rada Službe VDS info i podrška žrtvama

Kontinuirano istraživanje rada Službe VDS info i podrška žrtvama sprovodi se od 2004. godine, dok se od sredine 2005. godine podaci vode i obrađuju uz korišćenje za to posebno konstruisanog upitnika i na osnovu usvojene jedinstvene metodologije njihovog unosa i obrade. Na ovaj način postavljena je osnova za redovno praćenje, istraživanje, poređenje i analizu rada, odnosno podataka Službe, za bolje povezivanje teorije i prakse, kao i za kvalitetnije korišćenje ukupnih kapaciteta Viktimološkog društva Srbije. Osim toga, na ovaj način postavljena je i osnova jednoobraznog vođenja podataka kojima raspolaže Služba VDS info i podrška žrtvama.

Ovo je samofinansirajuća aktivnost.

Edukacija

Obuka pružalaca socijalnih usluga za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja

Krajem februara i početkom marta 2013. godine održana je obuka za grupu od šest polaznica, od kojih je njih pet iz Centra za socijalni rad u Valjevu, a jedna iz Međupštinske organizacije civilnih invalida rada Valjevo za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja. Obuka je realizovana na osnovu programa obuke za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja, koji je akreditovan u Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu. Obuka je obuhvatila četiri radionice tokom kojih su polaznice stekle osnovna teorijska i praktična znanja o rodno baziranom nasilju i njegovim pojavnim oblicima, faktorima koji doprinose javljanju nasilja i rizičnim situacijama, viktimizaciji, potrebama žrtava i značaju odgovarajuće podrške i pomoći žrtvama, posebno ženama i deci, mitovima i predrasudama u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem i sistemu zaštite, podrške i pomoći žrtvama. Obuku su realizovali: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, Bejan Šaćiri i Zorica Milosavljević. Organizacija i realizacija obuke bila je komercijalna.

Obuka za rad sa žrtvama nasilja

U 2012. godini akreditovan je program za obuku pružalaca socijalnih usluga za rad sa žrtvama nasilja, koji je razvijen u Viktimološkom društvu Srbije. Program je akreditovan u Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu. Opšti cilj programa obuke je sticanje potrebnih osnovnih znanja i veština za rad sa žrtvama nasilja, koja bi trebalo da poseduje svaki pružalac socijalnih usluga koji dolazi ili može doći u kontakt sa, punoletnom ili maloletnom, žrtvom bilo koje vrste nasilja. Kroz ovu obuku pružaoci socijalnih usluga stiču potrebne veštine i znanja koja će im omogućiti da prepoznaju žrtvu nasilja, da prepoznaju i razumeju potrebe žrtve, da joj shodno tome pruže potrebne informacije, emotivnu podršku i druge vidove pomoći, kao i da žrtvu upute na druge nadležne službe ili organizacije u zavisnosti od prethodno identifikovanih potreba. U decembru 2013. godine organizovana je obuka za grupu pružalaca socijalnih usluga u okviru skloništa za žrtve nasilja pri Centru za socijalni rad u Pančevu. Obuku su realizovali: Jasmina Nikolić, dr Sanja Čopić i dr Nikola Petrović. Organizacija i realizacija obuke bila je komercijalna.

Trening za volontere službe VDS info i podrška žrtvama

Na osnovu napred pomenutog programa obuke za rad sa žrtvama nasilja, tokom aprila i maja 2013. godine realizovana je obuka za grupu od 9 osoba - 8 volontera službe VDS info i podrška žrtvama, koji su nakon obuke uključeni u rad službe za žrtve i jednu osobu iz Međupštinske organizacije civilnih invalida rada Valjevo. Obuku su realizovali: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, Jasmina Nikolić, Mirjana Tripković, dr Sanja Čopić i Bejan Šaćiri. Organizacija i realizacija obuke bila je samofinansirajuća aktivnost.

Poboljšanje sistema intervencije i upućivanja u slučajevima rodno baziranog nasilja kroz obuku mladih praktičara

Ovaj projekat se bavi rodno zasnovanim nasiljem nad i od strane dece i mladih ljudi razvijanjem nove obuke za praktičare koji su svakodnevno u kontaktu sa decom i mladim ljudima (kao što su prosvetni radnici, osobe koje rade sa mladima i sportski treneri). Obuka treba da unapredi sposobnost praktičara da se bore protiv seksističkog, homofobnog i kontrolišućeg govora i ponašanja mladih, ali i da unapredi njihova znanja vezana za upućivanje dece i mladih na odgovarajuće službe podrške.

Obuka treba da premosti jaz između:

- Službi za odrasle i decu;
- Službi za podršku žrtvama i profesionalaca koji su svakodnevno u kontaktu sa decom;
- Pomaganja onima koji su pogođeni nasiljem i njihovog uključivanja u borbu protiv nasilja;
- Borbe protiv nasilja u partnerskim vezama i homofobije.

Obuka uključuje partnere iz Italije, Irske, Španije i Velike Britanije, koji će u svojim zemljama:

- Obučiti 200 praktičara;
- Osposobiti ih da obučavaju svoje kolege;
- Kreirati brošure o rodno zasnovanom nasilju za mlade praktičare;
- Izveštavati o obuci praktičara i njenoj evaluaciji.

VDS je pridruženi partner na projektu. Uloga VDS tokom dosadašnje realizacije ovog projekta sastojala se u predstavljanju dosadašnjeg iskustva u razvijanju i realizaciji obuke o rodno baziranom nasilju. Ova iskustva su predstavljena na prvom sastanku partnerskih organizacija koji je održan 11. i 12. marta 2013. godine na Brunel University, Uxbridge, Ujedinjeno Kraljevstvo. Sastanku su prisustvovali prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović i Jasmina Nikolić.

Projekat se finansira kroz DAPHNE projekat za iskorenjivanje nasilja nad ženama i decom. Koordinator projekta je Brunel Univerzitet (Ujedinjeno Kraljevstvo).

Trening o rodno senzitivnom izveštavanju o nasilju nad ženama

Od septembra 2013. godine Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama*, angažovana je u okviru Program Ujedinjenih nacija za razvoj na razvijanju i realizaciji treninga o rodno senzitivnom izveštavanju o nasilju nad ženama, koji je namenjen novinarima. Do sada su organizovana dva treninga: u Prijepolju oktobra 2013. godine i u Beogradu, novembra 2013. godine.

Pružanje podrške žrtvama kriminaliteta, uključujući žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

Služba VDS info i podrška žrtvama

Služba *VDS info i podrška žrtvama* počela je sa radom 2003. godine. Namenjena je žrtvama kriminaliteta, i to kako ženama tako i muškarcima. Žrtvama kriminaliteta pružaju se:

- informacije o njihovim pravima i načinu njihovog realizovanja,
- emotivna podrška,
- pravna pomoć,
- upućivanje na druge službe/organizacije u zavisnosti od konkretnih potreba žrtve,
- podrška na sudu.

Usluge koje žrtvama kriminaliteta nudi Služba su besplatne. Osnovni principi kojima se u radu rukovodi osoblje Službe su poverenje, poštovanje žrtve, njenih prava, potreba i osećanja, kao i poverljivost informacija koje žrtve koje kontaktiraju Službu daju.

Tokom 2013. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Organizovan je trening za volontere, o čemu je više reči bilo u prethodnom delu izveštaja. Nakon treninga, volonteri/ke su uključeni u rad Službe.
- Pružanje podrške žrtvama – od početka godine do 1. novembra 2012. godine Službi se obratilo 166 žrtava različitih oblika kriminaliteta.
- Volonteri/ke su imali/e redovne interne i eksterne supervizije.

Rukovoditeljka Službe je Jasmina Nikolić; prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović je zadužena za eksternu superviziju, dok unutrašnju superviziju rada volontera/ki sprovode Jasmina Nikolić i Mirjana Tripković.

U rad službe tokom 2013. godine bile su uključene sledeće osobe: Mirjana Tripković, Sanja Čopić, Bejan Šaćiri, Una Radovanović, Aleksandra Arandelović, Zorica Milosavljević, Milica Popović, Jelena Simić, Jelena Timotić, Ana Nedić, Danijela Glušac, Jovana Čvorić, Ivana Bjeletić, Sonja Stojanović, Irena Brkić, Dana Sajić, Marko Petrešević, Ana Čolić, Jelena Petrović, Jelena Ivković, Marina Manojlović, Miljan Perić i Marija Savić.

Tokom 2013. godine za pružanje pravne pomoći bio je zadužen advokat Momčilo Jovanović.

Rad Službe je u 2013. godini bio samofinansirajuća aktivnost.

Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

Do 1. februara 2013. godine u okviru projekta pod nazivom *Ljudska prava žena u zatvoru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru* radilo se na pružanju podrške ženama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, kao i onima koje su izašle na slobodu. Ova aktivnost je nastavljena i po okončanju ovog projekta, i to kao volonterska i samofinansirajuća aktivnost. Osuđenicama su i tokom 2013. godine pružane emocionalna podrška, informacije, praktična pomoć i pravna pomoć. Podrška se pružala tokom direktnih kontakata sa osuđenicama, koji se odvijaju u KPZ za žene u Požarevcu, kao i putem pisama i telefonskih razgovora. Od 1. januara do 1. novembra 2013. godine podrška je pružena za 40 žena koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora i za 15 žena koje su izašle sa izdržavanja zatvorske kazne. Pri tome, ukupno 51 razgovor sa osuđenicama obavljen je u prostorijama KPZ za žene u Požarevcu tokom poseta koje su organizovane jednom mesečno.

U aktivnosti vezane za podršku ženama u zatvoru tokom 2013. godine bili su uključeni Jasmina Nikolić, Mirjana Tripković i advokat Momčilo Jovanović.

Aktivnosti vezane za podršku osuđenicama realizovane su u okviru projekta koji finansiran od strane Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte (Mađarska), a po okončanju projekta 1. februara 2013. godine nastavljene su kao volonterske.

Priprema za izlazak na slobodu i socijalna integracija osuđenica

Projekat pod nazivom *Priprema za izlazak na slobodu i socijalna integracija osuđenica* imao je za cilj uključivanje pripreme osuđenica za izlazak iz zatvora kao stalni deo tretmana koji sprovodi služba za tretman u KPZ za žene u Požarevcu, a po ugledu na programe koji postoje u svetu. Takođe, cilj projekta bio je i da se kroz uvođenje jednog novog pristupa pripremi osuđenica za izlazak na slobodu, prevaziđe trenutni nedostatak sistemskog rešenja u vezi sa pripremom osuđenica za izlazak iz zatvora i njihovu socijalnu reintegraciju i inkluziju. Projekat je realizovan kroz dve osnovne grupe aktivnosti: radionice za pripremu osuđenica za izlazak na slobodu i kontinuiranu podršku osuđenicama tokom pripreme za izlazak na slobodu i nakon izlaska iz Kazneno-popravnog zavoda za žene. Početkom 2013. godine realizacija projekta je okončana, a aktivnosti koje su sprovedene bile su: evaluacija realizovanih radionica i pisanje izveštaja o realizaciji projektnih aktivnosti.

U realizaciju ove aktivnosti neposredno su bile uključene: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, Mirjana Tripković, adv. Momčilo Jovanović, Jelena Srnić, Ljiljana Stevković i Zorica Milosavljević.

Projekat je realizovan uz finansijsku podršku Balkanskog fonda za lokalne inicijative (BCIF) kroz program Socijalna tranzicija.

Podrška ženama žrtvama nasilja, diskriminacije i zlostavljanja na radnom mestu

Projekat se realizuje u okviru Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) *Integrated response to violence against women in Serbia*. Projekat je usmeren na dalji razvoj službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama*. U okviru projekta, posebna pažnja posvetiće se pružanju podrške žrtvama nasilja, diskriminacije i zlostavljanja na radnom mestu.

Projekat se realizuje u periodu od 1. novembra 2013. do 30. oktobra 2014. godine. U njegovu realizaciju neposredno su uključene Jasmina Nikolić, Mirjana Tripković i volonteri i volonterke službe *VDS info i podrška žrtvama*.

Projekat je finansiran od strane Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP).

Istina i pomirenje

Tokom 2013. godine nastavilo se sa aktivnostima usmerenim na dalji razvoj Asocijacije ZAIP, i to kroz sledeće aktivnosti:

- Rad na promovisanju ideje Trećeg puta u zemlji, regionu i svetu, kroz distribuciju pristupnica, lifleta, brošura, godišnjaka i *Temida* u kojima se nalaze tekstovi o radu i razvoju Asocijacije ZAIP na konferencijama, okruglim stolovima i slično – samofinansirajuća aktivnost.
- Ažuriranje mailing liste i liste članova Asocijacije.
- Realizaciju istraživanja *Podsticanje dijaloga u multietničkom društvu uz osnaživanje žrtava*, koji VDS realizuje u okviru projekta „*ALTERNATIVE*“, o kome je više reči bilo u prethodnom delu izveštaja.
- Organizaciju, zajedno sa NVO Društvo za toleranciju iz Bačke Palanke, koja koordinira Forum „Most prijateljstva“, okruglog stola *Ko i kako danas radi na izgradnji međuetničkog poverenja*, koji je održan u Beogradu, 28. septembra 2013. godine u hotelu Palace, o čemu je više reči bilo u prethodnom delu izveštaja.

Asocijacija trenutno ima 113 članova (pojedinaca-pojedinki i organizacija).

Izdavačka delatnost

Časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu Temida

Časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu *Temida* izlazi redovno od 1998. godine, i to četiri puta godišnje. Radovi koji su štampani u celini na srpskom jeziku, sadrže apstrakte i ključne reči na engleskom jeziku, dok se radovi stranih autora objavljuju u originalu ili u prevodu. Radovi podležu dvostrukoj anonimnoj recenziji.

Prema kategorizaciji naučnih časopisa Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i u 2013. godini naučni časopis *Temida* kategorisan je kao vodeći časopis nacionalnog značaja (M51).

Tokom 2013. godine iz štampe su izašla dva broja časopisa *Temida*:

- *Žrtve i savremeni društveni kontekst: teorija, praksa i aktivizam*
- *Viktimizacija osoba sa mentalnim smetnjama*

U pripremi su broj 3 i 4, koji će, na osnovu odluke Redakcije *Temide*, izaći kao dvobroj sa temama: *Preplitanje viktimizacije i kriminalizacije* i *Interkulturalni kontekst i viktimizacija*

Tokom 2013. godine neke od ključnih aktivnosti vezanih za časopis *Temida* uključile su i sledeće:

- Održana su dva sastanka redakcije časopisa *Temida*.
- Od oktobra 2013. godine, umesto dr Nikole Petrovića, poslove sekretara redakcije naučnog časopisa *Temida* obavlja mr Ljiljana Stevković.
- Održavani su redovni sastanci glavne i odgovorne urednice, njene zamenice, tehničke urednice i sekretara časopisa.
- Jula 2013. godine potpisan je ugovor sa EBSCO Publishing za uključivanje *Temide* u ovu elektronsku bazu naučnih časopisa
- Održana je promocija broja 4 za 2012. godinu sa temom *Žene i zatvor*. Promocija je održana u okviru tribine *Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva*, koja je održana 15. maja 2013. godine u Beogradu.
- Tokom 2013. godine na časopis je bilo pretplaćeno 6 (fizičkih i pravnih) lica.
- Tokom 2013. godine realizovana je razmena časopisa *Temida* sa 13 časopisa iz zemlje i inostranstva.

Saradnja sa visokoškolskim ustanovama i međunarodni internship programi

---

Viktimološko društvo Srbije je naučna baza Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. Tokom školske 2012/2013. godine:

- Članice i članovi VDS su gostovali na predavanjima na FASPER-u.
- Studenti FASPER su u okviru vežbi na predmetu Viktimologija posetili VDS i upoznali se sa radom Društva.

Organizovanje obavezne studentske prakse u VDS:

- U toku 2013. godine u VDS je organizovana obavezna studentska praksa, koju su obavila tri studenta Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju iz predmeta Viktimologija.

Učešće VDS u radu nezavisnih tela i radnih grupa

Viktimološko društvo Srbije je odlukom Zaštitnika građana od 20. januara 2012. godine postalo deo Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, nakon čega je zaključen i Sporazum o saradnji u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture između VDS i Zaštitnika građana. Pored VDS, sporazum o saradnji zaključen je sa još osam udruženja: Beogradskim centrom za ljudska prava, Dijalogom, Inicijativom za prava osoba sa mentalnim invaliditetom, Komitetom pravnik za ljudska prava, Međunarodnom mrežom pomoći, Odborom za ljudska prava Valjevo, Helsinškim odborom za ljudska prava u Srbiji i Centrom za ljudska prava Niš.

Nacionalni mehanizam za prevenciju torture treba da svojim kontinuiranim posetama ustanovama u kojima se nalaze lica lišena slobode odvrati sve državne organe i službena lica od bilo kakvog oblika zlostavljanja i usmeri državu ka stvaranju životnih uslova u mestima gde su smeštena lica lišena slobode u skladu sa opšte prihvaćenim standardima.

U okviru Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, VDS je zaduženo za praćenje položaja žena u ustanovama u kojima se nalaze lica lišena slobode. U okviru Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, tokom 2013. godine, predstavnica VDS Jasmina Nikolić prisustvovala je konferenciji pod nazivom *Uloga različitih aktera na polju monitoringa i zaštite prava dece sa smetnjama u razvoju i odraslih osoba sa invaliditetom u zatvorenim ustanovama* održanoj u hotelu Premier Aqua u Banji Vrdnik, 26. i 27. septembra 2013. godine, kao i okruglom stolu pod nazivom *Učešće civilnog društva i eksperata u obavljanju poslova NPMa – iskustva i izazovi*, koji je organizovao IAN, 9. i 10. maja 2013. godine. Pored toga, dr Sanja Čopić je učestvovala na javnom slušanju u Narodnoj skupštini RS

kada je predstavljen Izveštaj Zaštitnika građana o Nacionalnom preventivnom mehanizmu, 26. jun 2013. godine. Tom prilikom ona je ukazala na stanje u pogledu položaja žena u zatvorima u Srbiji.

Učešće članova i članica VDS u radu organa i tela međunarodnih i domaćih organizacija

---

Od septembra 2012. do septembra 2013. godine prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović bila je aktivna predsednica (President) Evropskog udruženja za kriminologiju, prestižne organizacije koja okuplja kriminologe iz oko pedeset evropskih zemalja. Uz pomoć VDS tima, prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović organizovala je sastanak Izvršnog odbora Evropskog udruženja za kriminologiju u Beogradu 11. maja 2013. godine, kojim je predsedavala.

Na 12. godišnjoj konferenciji Evropskog udruženja za kriminologiju prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović imala je uvodno izlaganje na otvaranju konferencije pod nazivom *Making people happy is the best crime prevention: toward happymaking criminology*. Do naredne konferencije, koja se održava u Pragu, Republika Češka, septembra 2014. godine ona će imati status prošle predsednice (Past President) i biće i dalje u izvršnom odboru ove evropske organizacije.

Tokom 12. godišnje konferencije Evropskog udruženja za kriminologiju dr Sanja Čopić i mr Ljiljana Stevković prisustvovala su prvom sastanku radne grupe za viktimologiju, a mr Ljiljana Stevković je prisustvovala i sastanku ISRD3 tima.

Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović je 2012/2013. godine bila članica Međunarodnog savetodavnog odbora konferencije Južnoazijskog kriminološkog i viktimološkog društva (*South Asian Society of Criminology and Victimology Conference*).

Od 2013. godine doc. dr Mirjana Dokmanović angažovana je kao ekspertkinja za implementaciju antidiskriminacione politike u Srbiji u okviru EU Funded Project Evropske unije. Zahvaljujući njenom zalaganju, ostvarena je saradnja VDS sa ovim projektom. U okviru projekta organizovane su obuke na kojima je doc. dr Mirjana Dokmanović organizovala distribuciju naučnog časopisa *Temida*, koji je distribuiran i na drugim skupovima organizovanim u okviru pomenutog projekta, čime je dat doprinos povećanju vidljivosti časopisa koji izdaje VDS. Uz to, doc. dr Mirjana Dokmanović je osmislila i organizovala tematsku sesiju posvećenu anktidiskriminacionoj politici u Srbiji u okviru IV godišnje konferencije VDS.

Organizacija predavanja stručnjaka i stručnjakinja iz zemlje i inostranstva

---

Tokom 2013. godine organizovana su sledeća predavanja gostujućih predavača-predavačica iz inostranstva:

- Prof. dr Paul Knepper, profesor kriminologije na Pravnom fakultetu, Univerzitet u Šefildu (Engleska) i glavni i odgovorni urednik časopisa *European Journal of Criminology*, jednog od vodećih međunarodnih časopisa koji objavljuje radove iz oblasti kriminologije i koji se nalazi na SSCI listi. Prof. Knepper je održao predavanje 10. maja 2013. godine na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju u Beogradu. Tom prilikom je govorio o izdavačkoj politici časopisa *European Journal of Criminology*, o tome šta je potrebno da bi rad bio objavljen u ovom časopisu, kao i o mogućnostima međunarodne saradnje u cilju činjenja vidljivom srpske i balkanske kriminologije.
- Prof. dr Janice Joseph, profesorka na Richard Stockton College of New Jersey, Nju Dzerzi, SAD, koja će održati dva predavanja u VDS:
  - „Femicid – istraživanje, prevencija, politika“, 26. novembra 2013. godine (za saradnice i saradnike VDS, volontere i studente master i doktorskih studija)
  - „Seksualno uznemiravanje na univerzitetu“, 27. novembra 2013. godine (za grupu studenata sa Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu).

Osobe koje su bile angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u 2013. godini

---

Tokom 2013. godine na realizaciji projekata i stalnih aktivnosti VDS bili su angažovani:

- 2 osobe u stalnom radnom odnosu – Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe *VDS info i podrška žrtvama* i Bejan Šaćiri, istraživač
- 7 osoba angažovanih po ugovoru o autorskom delu – prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, prof. dr Jelena Srna, dr Sanja Čopić, dr Nikola Petrović, Mirjana Tripković, Milica Popović i mr Ljiljana Stevković
- 1 računovođa – Bernada Ljubinković
- 1 osoba koja održava web site – Tatjana Orelj
- 19 volontera/volonterki u službi VDS info i podrška žrtvama – Una Radovanović, Aleksandra Arandelović, Zorica Milosavljević, Jelena Simić, Jelena Timotić, Ana Nedić, Danijela Glušac, Jovana Čvorić, Ivana Bjeletić, Sonja Stojanović, Irena Brkić, Dana Sajić, Marko Petrešević, Ana Čolić, Jelena Petrović, Jelena Ivković, Marina Manojlović, Miljan Perić i Marija Savić.

Učešće članova i volontera VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu tokom 2013. godine (u ime VDS ili sa prezentacijama aktivnosti VDS)

Vesna Nikolić-Ristanović

- Druga međunarodna konferencija Južnoazijskog kriminološkog i viktimološkog društva, Kanjakumari, Indija, 11.-13. januara 2013. godine. Glavno uvodno izlaganje na otvaranju konferencije „*Discrimination and victimisation of women on workplace*“ i predsedavanje panel sesijom u okviru koje je predstavila koautorski rad sa mr Ljiljanom Stevković „*Application of domestic violence legislation and gender*“.
- Improving gender-related violence intervention and referral through youth practitioner training, Meeting 1, Brunel University, Uxbridge, Ujedinjeno Kraljevstvo, 11. i 12. mart 2013. godine. Sastanak projektnih partnera na kome je predstavljeno VDS i rad na razvijanju i realizaciji obuke o rodno baziranom nasilju.
- Okrugli sto „Društvena kontrola“, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i bezbednosne studije u Sarajevu, Sarajevo, BiH, 20. mart 2013. godine. Uvodno izlaganje.
- Tribina „Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva“, VDS, Beograd, 15. maj 2013. godine. Predstavljanje rezultata projekta *Ljudska prava žena u zatovru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru*.
- Konferencija European Society of Criminology, Budimpešta (Mađarska), 4.-7. septembar 2013. godine. Presidential address: *Making people happy is the best crime prevention: toward happymaking criminology* i koautorski rad sad sa Sanjom Čopić „*Dealing with interethnic conflicts in Serbia and the place of restorative justice in it*“.
- Okrugli sto „Ko i kako danas radi na izgradnji međuetničkog poverenja“, Beograd, 28. septembra 2013. godine. Uvodno izlaganje „*Organizacije civilnog društva u Srbiji i bavljenje međuetničkim konfliktima*“.

Jasmina Nikolić

- Studijski program „Open World Program/Rule of Law – Victim Witness Assistance“, US department, Wachington DC, Kalmazoo, Michigan, 8.-16. februara 2013. godine.
- Improving gender-related violence intervention and referral through youth practitioner training, Meeting 1, Brunel University, Uxbridge, Ujedinjeno Kraljevstvo, 11. i 12. mart 2013. godine. Sastanak projektnih partnera na kome je predstavljeno VDS i rad na razvijanju i realizaciji obuke o rodno baziranom nasilju.
- Tribina „Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva“, VDS, Beograd, 15. maj 2013. godine. Predstavljanje rezultata projekta *Ljudska prava žena u zatovru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru*.

- Peer-to-Peer meeting for Witness Support Providers, OSCE ODIHR, Skoplje, Makedonija, 21. jun 2013. Moderatorica i uvodničarka sesije: NVO i službe za žrtve i svedoke.
- Učešće civilnog društva i eksperata u obavljanju poslova NPMa – iskustva i izazovi, IAN, Beograd, 9. i 10. maja 2013. godine.
- Konferencija *Institucionalizacija mreže službi za podršku ostecenima i svedocima pri sudovima opšte nadležnosti u Republici Srbiji*, OEBS, Beograd, 2. jul 2013 godine.
- Seminar *Triple A for citizens, access to information, advice and active help*, Komitet pravnika za ljudska prava, Beograd, 12. i 13. septembra 2013. godine.
- Konferencija *Uloga različitih aktera na polju monitoringa i zaštite prava dece sa smetnjama u razvoju i odraslih osoba sa invaliditetom u zatvorenim ustanovama*, Banja Vrdnik, 26. i 27. septembra 2013. godine.

Sanja Čopić

- Seminar u organizaciji UN Women o diskriminaciji žena, Beograd, 5. februar 2013. godine. Prezentacija rezultata istraživanja diskriminacije žena na tržištu rada u Srbiji.
- Obuka o rodnoj ravnopravnosti za NVO, Beograd, 7. februar 2013. godine. Prezentacija rezultata istraživanja diskriminacije žena na tržištu rada u Srbiji.
- Konferencija o radu sa žrtvama trgovine ljudima, NVO Astra, Beograd, 15. mart 2013.
- Konferencija o primeni protokola o saradnji u slučajevima nasilja nad ženama i nasilja u porodici, Kriminalističko policijska akademija, Beograd, 26. april 2013. godine.
- Tribina „Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva“, VDS, Beograd, 15. maj 2013. godine. Predstavljanje rezultata projekta *Ljudska prava žena u zatovru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru*.
- Javno slušanje u Narodnoj skupštini RS: Predstavljanje Izveštaja Zaštitnika građana o Nacionalnom preventivnom mehanizmu, 26. jun 2013. godine.
- Konsultativni sastanak organizacija civilnog društva sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, 19. jul 2013. godine.
- Konferencija European Society of Criminology, Budimpešta (Mađarska), 4.-7. septembar 2013. godine. Prezentacija koautorskog rada sa Vesnom Nikolić-Ristanović „*Dealing with interethnic conflicts in Serbia and the place of restorative justice in it*”.

Ljiljana Stevković

- Konferencija European Society of Criminology, Budimpešta (Mađarska), 4.-7. septembar 2013. godine. Prezentacija rada „*Victim in childhood, violent offender in adulthood: testing theory of cycle of violence*”.

Mirjana Tripković

- Radionica „Upotreba indikatora u sprovođenju i merenju ljudskih prava u Srbiji“, u organizaciji OHCHR i Kancelarije Vlade Republike Srbije za ljudska i manjinska prava, Beograd, 16. i 17. oktobar 2013.godine.

Bejan Šaćiri

- Konferencija „Zajedno protiv torture“, Međunarodna mreža pomoći IAN, Beograd, 7. februar 2013. godine.
- Okrugli sto „Gde je Kosovo danas“, Forum ZFD i Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Beograd, 19. februar 2013. godine.
- Tribina „Žene u zatvoru u Srbiji: realnost i perspektiva“, VDS, Beograd, 15. maj 2013. godine. Predstavljanje rezultata projekta *Ljudska prava žena u zatovru - Zalaganje za žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru*.
- Konferencija „MAN 2013“ Centar E8, Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, 22.-24. maj 2013.
- Naučno-stručni skup „Savremeni trendovi u psihologiji“, Filozofski fakultet, Novi Sad, 11.-13. oktobar 2013. godine. Prezentovan koautorski rad sa dr Nikolom Petrovićem: „*Sličnosti i razlike etičkih kodeksa udruženja psihologa u zemljama bivše Jugoslavije*“.

Nikola Petrović

- III kongresu psihoterapeuta Srbije, Savez društava psihoterapeuta Srbije, Beograd, 17.-20. oktobar 2013. godine.
- Naučno-stručni skup „Savremeni trendovi u psihologiji“, Filozofski fakultet, Novi Sad, 11.-13. oktobar 2013. godine. Prezentovan koautorski rad sa Bejanom Šaćirijem: „*Sličnosti i razlike etičkih kodeksa udruženja psihologa u zemljama bivše Jugoslavije*“.
- Tribina „PTSP i porodica“, Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, 16. februar 2013. godine.
- Javna debata „Sandžak – izazovi iz prošlosti kao prepreka integraciji“, Beograd, 22. mart 2013. godine.
- Prezentacija dokumentarnog filma „Prijedor“ Petra Fincija, Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd, 18. april 2013. godine.

Zorica Milosavljević

- Seminar „Trgovina ljudima i prostitucija“, Švedski institut u saradnji s ambasadam Kraljevine Švedske u Hrvatskoj, Srbiji, BiH, Makedoniji, Albaniji i Kosovu kao i nevladina organizacija Domino, Zagreb, 21. i 22. novembar 2013. godine.

Dana Sajić

- Konferencija „Nezavisno praćenje i izveštavanje o sprovođenju NAP za primenu Rezolucije 1325 u Srbiji“ – Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) i Agencija UN za rodnu ravnopravnost (UN Women), Narodna skupština Republike Srbije, Beograd, 10. oktobar 2013. godine.

Medijsko istupanje članova VDS

Prof. dr Vesna Nikolić Ristanović

- Televizija Kopernikus, 20. maj 2013. godine, Tema: Žene i zatvor
- Radio televizija Vojvodina, 14. jun 2013. godine, Tema: Napad u Sigurnoj kući u Beogradu

Dr Sanja Čopić

- Radio Vojvodinu 28. februar 2013. godine, Tema: Kazena politika sudova i žrtve
- Televizija Studio B, emisija Eho News, mart 2013. godine, Tema: Diskriminacija žena na tržištu rada
- TV Prva, 19. septembar 2013. godine, Tema: Žrtve seksualnog nasilja
- Radio televizija Srbije, emisija „Sa Evropom na ti“, 8. oktobar 2013. godine, Tema: Položaj žena i žrtava kriminaliteta u Srbiji

Mirjana Tripković

- Srpska naučna televizija, 10. januar 2013. godine, Tema: Mobing
- On-line časopis „Šta žene žele“, 27. februar 2013. godine, Tema: Mobing
- Radio televizija Vojvodina, 16. jul 2013. godine, Tema: Mobing, povod za gostovanje: presuda za mobing Zorice Mandić

Posete stručnjaka i studenata iz inostranstva u cilju upoznavanja sa radom VDS i konsultacija u vezi sa njihovim istraživačkim radom

---

Tokom 2013. godine, Viktimološko društvo Srbije posetili su:

- John Gudle, profesor Colorado Sprinas University, SAD
- Mary Adele Greer, American Bar Association, Vašington, SAD
- AnnaLou Tirol, U.S. Department of Justice, Ambasada SAD u Srbiji

- Timoti Del Vecchio, OSCE, Police Affairs Officer, Strategic Police Matters Unit, OSCE, Beč, Austrija
- Prof. dr Janice Joseph, Richard Stockton College of New Jersey, Nju Dzerzi, SAD

Donatori

U 2013. godini realizaciju projekata i drugih aktivnosti VDS podržali su:

- Evropska komisija kroz program FP7 - 55.394, EUR
- Delegacije EU u Republici Srbiji u okviru EIDHR programa (u okviru projekta NVO „Oaza sigurnosti“) - 171.690,00 RSD
- Open Society Institute Budapest
- UNDP
- Balkanski fond za lokalne inicijative (BCIF) kroz program Socijalna tranzicija

Donatorima se i ovom prilikom zahvaljujemo.

Drugi načini finansiranja:

- Kotizacije za konferenciju – 248.000,00 din.
- Članarine – 24 članarine X 3000,00 din. = 72.000,00 din.
- Temida - 75.500,00 din.
- Komercijalne obuke - 50.000,00 din.
- Biblioteka - 800,00 din.

U Beogradu,
15. novembra 2013. godine